

Delårsrapport per 31 augusti 2023

Förskolenämnd

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Målbedömning	4
Nämndens mål och resultat	4
Målområde: En trygg kommun där människor trivs och växer - social hållbarhet.....	4
Målområde: En hållbar naturkommun - ekologisk hållbarhet.....	7
Målområde: En ansvarsfull ekonomi i hela Huddinge - ekonomisk hållbarhet	8
Effektivitetsarbete	10
Ekonomi.....	11
Driftsredovisning	11
Ekonomi, drift (per verksamhet)	12
Särskilda satsningar	15
Extern finansiering.....	15
Investeringar.....	16
Lokaler	17
Väsentliga personalförhållanden.....	17
Uppföljning av internkontroll	19
Åtgärder för att minska identifierade risker	19
Åtgärder utifrån rekommendation från revision eller annan extern granskning	20
Systematiska kontroller	20

Bilagor

Bilaga: Verksamhetsstatistik volymbilaga delår 2 2023 FSN

Sammanfattning

Nämndens mål och resultat

- Barn utmanas och utvecklas i en verksamhet med hög kvalitet i en trygg miljö – i hög grad uppfyllt
- Legitimerade förskollärare undervisar i förskolan – i hög grad uppfyllt
- Den pedagogiska verksamheten är likvärdig för alla barn – i hög grad uppfyllt
- Barn och medarbetare har god kännedom och gör aktiva val som bidrar till hållbar utveckling – i hög grad uppfyllt
- Förskolenämnden har en ansvarsfull och effektiv ekonomi – i hög grad uppfyllt
- Nämndens medarbetare är engagerade och har en balanserad arbetssituation – i hög grad uppfyllt

Ekonomi

För perioden januari till augusti redovisar förskolenämnden en positiv avvikelse på +2,9 miljoner kronor (motsvarar 0,5 % av nämndens budget för perioden) varav förskolor i egen regi har en negativ avvikelse på -15,6 miljoner kronor. Detta beror främst på lägre barnantal. Faktorer som höga kostnader för lokalvård samt löneökningar utöver budget påverkar egen regis förskolor negativt.

Helårsprognosen visar en negativ avvikelse mot budget på -5,0 miljoner kronor (motsvarar 0,5 % av nämndens budget för helåret) varav förskolor i egen regi har en negativ avvikelse på -23,0 miljoner kronor. Av detta består 10,0 miljoner kronor av kostnader för lokalvård som är tänkt att täckas av nämndens egna kapital. Utöver lägre barnantal så påverkar kostnader för lokalvård och löneökningar årets prognos.

Nämndens nettokostnader ökade med 7,7 procent mellan 2022 och 2023. Ökningen beror främst på utebliven sjuklöneersättning, utökad satsning, ökat PO-påslag på grund av ökade pensionskostnader samt löneökning för Kommunals medlemmar.

Förskolenämnden har fått tillskott i budget för fler förskollärare och mindre barngrupper under 2023, förste förskollärare med NPF-inriktning samt tidigareläggning av strukturplan.

Förskolenämnden har totalt 6,7 miljoner kronor i investeringsbudget. Helårsprognosen per augusti uppgår till 2,0 miljoner kronor och ger en positiv avvikelse mot budget på +4,7 miljoner kronor.

Väsentliga personalförhållanden

Antalet helårsanställda har minskat jämfört med samma period föregående år med 18 st. Minskningen beror främst på att nämnden inte längre har lokalvård i egen regi.

Verksamhetens rullande sjukfrånvaro har minskat med 0,8 % mellan juli 2022 och juli 2023.

Effektivitetsarbete

Ett prioriterat fokusområde i kommunen är att arbeta med jämförelser som ett led i att förbättra verksamheterna. Arbetet innefattar arbete med effektivitetsanalyser där förvaltningen jämför och analyserar nyckeltal, internt mellan enheterna, och externt med andra kommuner. Syftet med effektivitetsanalyserna är att ge förutsättningar till förändrade arbetssätt och förbättrad kvalitet i verksamheten inom givna ekonomiska ramar.

Förskolenämnden kommer att fortsätta arbetet som startats kring nedan satta områden:

- Effektivare samt minskad administration och icke pedagogisk stödverksamhet, både på central förvaltning och på förskolorna
- Minskad chefstäthet, både på central förvaltning och på förskolorna
- Effektivare lokalutnyttjande

Under innevarande år har förskolan genomfört en organisationsförändring med minskat antal medarbetare per chef till mellan 25-35 medarbetare. Den nya organisationen infördes från den 1 augusti och syftar till förbättrad arbetsmiljö för medarbetare och chefer och att skapa likvärdiga förutsättningar mellan förskolorna.

Under hösten startas försöksverksamhet avseende sammanhållen måltidsfunktion och sammanhållen funktion för administration, lokalstöd och vaktmästeri. Verksamheten inrättas i syfte att åstadkomma såväl ekonomisk som kvalitetsmässig effektivisering. Samtidigt pågår en utredning om en samlad funktion för kost- och måltidsbespising för Huddinges samtliga kommunala enheter.

Uppföljning av intern kontroll

Nämndens verksamheter bedömer att internkontrollen kommer att kunna genomföras enligt plan under 2023. Flera kontroller är kommungemensamma och resultat för dessa kommer tillhandahållas av kommunstyrelseförvaltningen till verksamhetsberättelsen.

Målbedömning

Målområde	Kommunfullmäktigemål	Nämndmål	Måluppfyllelse
En trygg kommun där människor trivs och växer - social hållbarhet	En trygg och lyckad skolgång lägger grunden för framtiden	Barn utmanas och utvecklas i en verksamhet med hög kvalitet i en trygg miljö	😊 I hög grad uppfyllt
		Legitimerade förskollärare undervisar i förskolan	😊 I hög grad uppfyllt
	Huddinges välfärd håller hög kvalitet	Den pedagogiska verksamheten är likvärdig för alla barn	😊 I hög grad uppfyllt
En hållbar naturkommun - ekologisk hållbarhet	Värna biologisk mångfald och god vattenstatus	Barn och medarbetare har god kännedom och gör aktiva val som bidrar till hållbar utveckling	😊 I hög grad uppfyllt
En ansvarsfull ekonomi i hela Huddinge - ekonomisk hållbarhet	Huddinge kommun har en sund och uthållig ekonomi	Förskolenämnden har en ansvarsfull och effektiv ekonomi	😊 I hög grad uppfyllt
	Huddinge kommun är en attraktiv arbetsgivare	Nämndens medarbetare är engagerade och har en balanserad arbetssituation	😊 I hög grad uppfyllt

Nämndens mål och resultat

I delårsrappen per augusti prognostiserar nämnden måluppfyllelsen för respektive nämndmål. Prognosen bedöms utifrån nya eller preliminära resultat på indikatorer och hur det planerade arbetet för att uppnå målen fortlöper. Slutlig bedömning av årets måluppfyllelse redovisas i verksamhetsberättelsen.

Målområde: En trygg kommun där människor trivs och växer - social hållbarhet

Kommunfullmäktigemål: En trygg och lyckad skolgång lägger grunden för framtiden

Nämndmål: Barn utmanas och utvecklas i en verksamhet med hög kvalitet i en trygg miljö

Måluppfyllelse

😊 I hög grad uppfyllt

Motivering

Totalt antal barn per barngrupp ligger marginellt över etappmålet. Resultat för indikatorerna finns ännu inte tillgängligt. Utifrån satsningen på fler förskollärare och mindre barngrupper samt att övrigt planerat arbete fortlöper enligt plan är bedömningen att målet kommer att uppnås.

Analys

Senaste utfall för indikatorerna avser 2022. Andel barn inskrivna i förskolan ligger på en stabil nivå och marginellt under etappmålet. Utfallet överträffar länssnittet och ligger på en hög nivå i relation till de utvalda

jämförelsekommunerna. Antal barn per barngrupp hamnar marginellt över etappmålet och i nivå med länssnittet. Nämndens satsning på pedagogisk personal och mindre barngrupper förväntas bidra till ökad målluppfyllelse.

Föräldraenkäten som mäter vårdnadshavares nöjdhet med förskolan genomförs under hösten. Resultatet kommer att redovisas och analyseras i verksamhetsberättelsen. Samtliga ledningsgrupper har analyserat resultatet av 2022 års föräldraenkät och identifierat förbättringsområden. Åtgärderna kommer att följas upp inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet.

Under året stärks arbetet kring plan för diskriminering och kränkande behandling, bland annat genom kompetenshöjande insatser i förskoleområdena. Inom ramen för arbetet med att uppfylla handlingsplanerna som ingår i det kommunövergripande preventionsarbetet pågår arbete med att ge medarbetare ökad kunskap för att tidigt kunna upptäcka behov av stödinsatser. Information om vilket stöd som finns att få görs lättillgängligt för såväl medarbetare som vårdnadshavare.

Indikatorer	2021	2022	2023	Etappmål 2023	Målvärde 2030
Barn 1-5 år inskriva i förskolan, lägeskommun (andel %)	87 %	87,4 %		88 %	92%
Vårdnadshavare som är nöjda med sin förskola, lägeskommun (andel %)	89 %	89 %		90 %	95%
Totalt antal barn per barngrupp, lägeskommun (antal)	15,6	15,8		15,5	14

Resultatet för totalt antal barn per barngrupp redovisas med ett års eftersläpning, vilket innebär att etappmålet för 2023 avser 2022 års resultat.

Nämndmål: Legitimerade förskollärare undervisar i förskolan

Målluppfyllelse

😊 I hög grad uppfyllt

Motivering

Andelen förskollärare uppvisar en positiv trend och det senaste publicerade resultatet för 2022 uppnår etappmålet. Etappmålet för andelen heltidstjänster med gymnasial utbildning för arbete med barn uppnås inte. Nämndens satsning på ökad lärartäthet och övergripande prioritering av pedagogisk personal fortlöper enligt plan och förväntas leda till ökad målluppfyllelse.

Analys

Andelen förskollärare har ökat årligen sedan 2019 och förskollärartätheten är nu i nivå med länet. Nämnden har genomfört 2022 och 2023 års satsningar på extra förskollärare och försteförskollärare. Inom respektive förskoleområde, totalt sju områden sedan 2022 års organisationsförändring, har en förskollärare och en försteförskollärare tillsatts per augusti 2023. Andelen med gymnasial utbildning för arbete med barn har minskat, vilket även är en trend i länet. Fullständig analys av indikatorerna kan dock inte göras vid tillfället för delårsrapporten på grund av att utfallet för fristående skolor ännu inte finns tillgängligt.

Indikatorer	2021	2022	2023	Etappmål 2023	Målvärde 2030
Heltidstjänster med förskollärarlegitimation, lägeskommun (andel %)	30 %	31 %		31 %	38%
Heltidstjänster med gymnasial utbildning för arbete med barn, lägeskommun (andel %)	16 %	14 %		17 %	25%

Resultaten för indikatorerna redovisas med ett års eftersläpning, vilket innebär att etappmålet för 2023 avser 2022 års resultat.

Kommunfullmäktigemål: Huddinges välfärd håller hög kvalitet

Nämndmål: Den pedagogiska verksamheten är likvärdig för alla barn

Måloppfyllelse

I hög grad uppfyllt

Motivering

Senast publicerade resultat för inskrivna barn per årsarbetare visar en positiv trend. Andelen är lägre än såväl länssnitt som jämförelsekommunerna och ligger marginellt (0,2 procentenheter) under etappmålet. Arbete med satsningen på fler förskollärare och mindre barngrupper samt övrigt arbete för måloppfyllelse fortlöper som planerat.

Analys

Nämndens uppdrag till förvaltningen för att uppnå ökad likvärdighet pågår enligt plan. Det systematiska kvalitetsarbetet utvecklas under året med syftet att förbättrade underlag för analys, åtgärder och uppföljning.

För att ge likartade förutsättningar för de kommunala förskolorna genomgår förskoleorganisationen förändringar under året. Antalet medarbetare per chef har minskat och skillnaderna mellan förskolor har blivit mindre samtidigt som försöksverksamhet avseende icke-pedagogisk verksamhet bedrivs under hösten. Den nya organisationen förväntas leda till höjd kompetens i dessa frågor och bättre service till rektorerna som därmed ges bättre möjligheter att tillsammans med medarbetare i barngrupperna ägna sig åt den pedagogiska verksamheten.

Indikatorer	2021	2022	2023	Etappmål 2023	Målvärde 2030
Inskrivna barn per årsarbetare, lägeskommun (antal)	5,6	5,1		4,9	4

Resultaten för antal inskrivna barn per årsarbetare redovisas med ett års eftersläpning, vilket innebär att etappmålet för 2023 avser 2022 års resultat.

Nämndens uppdrag till förvaltning	Status	Kommentar
Förskolenämnden ger barn- och utbildningsförvaltningen i uppdrag att föreslå nya principer för den socioekonomiska fördelningen från och med 2024	Blir klart i år	Arbetet med att ta fram ett förslag genomförs under hösten.
Från Kommunfullmäktige Kommunstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med vård- och omsorgsnämnden och förskolenämnden utreda möjlighet och konsekvenser av att införa språkkompetensutveckling inom förskola och äldreomsorg.	Blir klart i år	Förvaltningen deltar i den pågående utredningen.
Utveckla det systematiska kvalitetsarbetet i förskolan	Blir klart i år	Ett nytt underlag för systematiskt kvalitetsarbete kommer att införas under höstterminen 2023 med start den 7 september. Planering och uppföljning kommer att ske vid kvalitetsdialoger under hösten.

Målområde: En hållbar naturkommun - ekologisk hållbarhet

Kommunfullmäktigemål: Värna biologisk mångfald och god vattenstatus

Nämndmål: Barn och medarbetare har god kännedom och gör aktiva val som bidrar till hållbar utveckling

Måluppfyllelse

😊 I hög grad uppfyllt

Motivering

Resultat för indikatorerna finns inte tillgängligt. Mot bakgrund av att arbetet för måluppfyllelse fortlöper enligt plan, till exempel utveckling av det systematiska kvalitetsarbetet och lärande för hållbar utveckling samt aktivt arbete för minskat matsvinn är bedömningen att målet kommer att uppnås.

Analys

Andelen arbetslag inom kommunal förskola som instämmer i hög grad att förskolan ger barn förutsättningar att utveckla förståelse för hur människors val i vardagen kan bidra till en hållbar utveckling är 48 procent för läsåret 2022/2023. Självskattningen ingår i det systematiska kvalitetsarbetet som är under utveckling under året. Det förväntas leda till ett förbättrat resultat kommande år. Resultat för fristående förskolor är inte möjligt att följa upp.

Enligt kommunens måltidspolicy ska verksamheterna arbeta aktivt med att minska matsvinnet. Årets mätning för matsvinn har inte genomförts vid tillfället för delårsrapporten utan kommer att redovisas i verksamhetsberättelsen.

Måltidspolicyn innehåller även målsättningar om att inköpt mängd kött och charkprodukter av nöt- och fläskkött ska vara balanserad i förhållande till den totala inköpsmängden livsmedel samt att andelen ekologiska livsmedel ska vara hög. Inom nämndens måltidsverksamhet syns en stadig minskning av andelen inköpt nöt- och fläskkött under de senaste åren. Inköp av ekologiska livsmedel har dock minskat. En bidragande orsak kan vara de kostnadsökningar som skedde under 2022.

Under året har arbetet med lärande för hållbar utveckling fortlöpt och det ingår även i läroplanen som i sin tur är en utgångspunkt för det systematiska kvalitetsarbetet, vilket har utvecklats och utökats under året. Förskolorna arbetar sedan flera år tillbaka aktivt med projektet Säkra skolvägar genom att på olika sätt uppmuntra barn att gå eller cykla till förskolan.

Indikatorer	2021	2022	2023	Etappmål 2023	Målvärde 2030
Arbetslag som instämmer i hög grad att förskolan ger varje barn förutsättningar att utveckla förståelse för hur människors olika val i vardagen kan bidra till en hållbar utveckling, lägeskommun (andel %)					
Matsvinn antal gram per portion och lunch ska minska, lägeskommun	54	56		52	40

Målområde: En ansvarsfull ekonomi i hela Huddinge

- ekonomisk hållbarhet

Kommunfullmäktigemål: Huddinge kommun har en sund och uthållig ekonomi

Nämndmål: Förskolenämnden har en ansvarsfull och effektiv ekonomi

Målpuppfyllelse

😊 I hög grad uppfyllt

Motivering

Helårsprognosen visar ett prognostiserat underskott på -5,0 miljoner kronor, vilket motsvarar 0,5 procent av nämndens budget. Städkostnaderna har ökat med 10,0 miljoner kronor som har uppstått till följd av det nya städavtalet. Förskolenämnden har under de senaste åren redovisat överskott och har ett större ackumulerat eget kapital (tidigare års överskott) som kan täcka prognostiserat underskott.

Analys

Helårsprognosen visar för förskolenämnden en avvikelse mot budget på +5,0 miljoner kronor om hänsyn inte tas till de ökade städkostnaderna på 10,0 miljoner kronor som uppstått till följd av det nya städavtalet. Inklusive de icke budgeterade städkostnaderna uppgår nämndens underskott till -5,0 miljoner kronor vilket motsvarar en avvikelse om -0,5 procent av nämndens budget.

Central förvaltning prognostiserar en avvikelse på +18,2 miljoner kronor vid årets slut. Avvikelsen beror i huvudsak på lägre volymer, nämnden har 94 färre barn än budgeterat, vilket innebär mindre utbetalningar av förskolepeng till samtliga regier. Egen regi prognostiserar en avvikelse på -23,2 miljoner kronor, vilket kan hänföras till de extra städkostnaderna och de lägre volymerna samt löneökningar utöver budgetet gällande anställda som tillhör Kommunal.

Arbetet med att organisera förskoleadministrationen effektivt och enhetligt för att minska chefstäthet och administration till förmån för ökad barnnära och pedagogisk personal har fortsatt under året, vilket beskrivs närmre i avsnittet *Effektivitetsarbete*.

Av åtta uppdrag bedöms tre bli klara. Övriga uppdrag ingår i lokalresursplanen och avser framtagande av strukturprogram för grund- och förskola och funktionsprogram för förskolor. Status för dessa uppdrag är svår att bedöma vid tillfället för delårsrapporten. Det råder viss osäkerhet om strukturprogrammen blir klara 2023 på grund av försenad upphandling.

Indikatorer	2021	2022	2023	Etappmål 2023	Målvärde 2030
Budgethållning, (%)	2,5 %	2,2 %	-0,5 %	0 %	0%

Budgethållning (%) anger redovisat resultat jämfört med budget i förhållande till nämndens nettobudget.

Nämndens uppdrag till förvaltning	Status	Kommentar
Förskolenämnden ger barn- och utbildningsförvaltningen i uppdrag att organisera förskoleadministration enhetligt	● Blir klart i år	Försöksverksamhet beträffande en sammanhållen måltidsfunktion och en sammanhållen funktion för administration, lokalstöd och vaktmästeri bedrivs under hösten.
Från Kommunfullmäktige Kommunstyrelsen ges i uppdrag att tillsammans med berörda nämnder utreda en samlad funktion för kost- och måltidsbespisning för Huddinges samtliga kommunala enheter	● Blir klart i år	Barn- och utbildningsförvaltningen medverkar i det kommunövergripande projektet som genomför utredningen.
Från lokalresursplan Förskolenämnden uppdras ta fram en plan för utvecklingen av nämndens kontorslokaler inför inflyttning i det nya kommunhuset. Leds inom ramen för kommunhusprojektet.	● Blir klart i år	Verksamhet på Gymnasietorget 1 flyttar till Kommunhuset i september 2023. Samtidigt flyttar verksamhet på Kommunalvägen 1 till lokaler i anslutning till Tomtbergaskolan.

Nämndens uppdrag till förvaltning	Status	Kommentar
Från lokalresursplan Förskolenämnden uppdras att ta fram standardiserade funktionsprogram och lokallösningar för förskolor i Huddinge kommun	● Troligen klart i år	Arbetet påbörjas under året. Status är svårbedömt vid tillfället för delårsrapporten, det råder viss osäkerhet om programmet blir klart under året på grund av försenad upphandling.
Från lokalresursplan Förskolenämnden uppdras att ta fram strukturprogram för Nordvästra Huddinge (gemensamt för förskolenämnden och grundskolenämnden).	● Troligen klart i år	Arbetet påbörjas under året. Status är svårbedömt vid tillfället för delårsrapporten, det råder viss osäkerhet om programmen blir klara under året på grund av försenad upphandling.
Från lokalresursplan Förskolenämnden uppdras att ta fram strukturprogram för Sydvästra Huddinge (gemensamt för förskolenämnden och grundskolenämnden).	● Troligen klart i år	Arbetet påbörjas under året. Status är svårbedömt vid tillfället för delårsrapporten, det råder viss osäkerhet om programmen blir klara under året på grund av försenad upphandling.
Från lokalresursplan Förskolenämnden uppdras att ta fram skolstrukturprogram för Östra Huddinge (gemensamt för förskolenämnden och grundskolenämnden)	● Troligen klart i år	Arbetet påbörjas under året. Status är svårbedömt vid tillfället för delårsrapporten, det råder viss osäkerhet om programmen blir klara under året på grund av försenad upphandling.
Från lokalresursplan Förskolenämnden uppdras att ta fram skolstrukturprogram för Mellersta Huddinge (gemensamt för förskolenämnden och grundskolenämnden).	● Troligen klart i år	Arbetet påbörjas under året. Status är svårbedömt vid tillfället för delårsrapporten, det råder viss osäkerhet om programmen blir klara under året på grund av försenad upphandling.

Kommunfullmäktigemål: Huddinge kommun är en attraktiv arbetsgivare

Nämndmål: Nämndens medarbetare är engagerade och har en balanserad arbetssituation

Måluppfyllelse

I hög grad uppfyllt

Motivering

Sjukfrånvaron visar en positiv trend och utfallet för perioden når upp till etappmålet för målet. Resultatet för två av tre övriga etappmål uppnår etappmålen. Arbetet med samtliga uppdrag pågår enligt plan.

Analys

Sjukfrånvaron har minskat från 12 procent till 11,2 procent jämfört med motsvarande period föregående år. Övriga indikatorer som hämtas från medarbetarenkäten uppnår etappmålen. Två av dessa indikatorer uppnår etappmålen. Index för medarbetarengagemang har minskat något jämfört med föregående år och uppnår inte etappmålet.

Projektet Riskorienterat arbetssätt (ROA) har utvärderats och erfarenhetsutbyten har skett mellan förvaltningar och med stöd av Sveriges kommuner och regioner. Uppföljning och utvärdering efter genomförd enkät kommer att genomföras under hösten. Därefter kommer kommunstyrelsens förvaltning att fatta beslut om kommunens vidare arbete. Förvaltningen har tagit lärdomar från projektet, som används i det fortsatta arbetet med systematiskt arbetsmiljöarbete och ambitionen att aktivt förebygga och minska sjukfrånvaron på barn- och utbildningsförvaltningen.

Minskad arbetsrelaterad utmattning är ett prioriterat område i det systematiska kvalitetsarbetet och i det systematiska arbetsmiljöarbetet. Satsningen på fler förskollärare och minskad administration samt pågående arbete med uppdragen som kopplas till målet förväntas även bidra till förbättrad arbetsmiljö och måluppfyllelse.

Indikatorer	2021	2022	2023	Etappmål 2023	Målvärde 2030
Sjukfrånvaro totalt bland anställda, andel %	12,1 %	12 %	11,2 %	11,8 %	10%
Medarbetarengagemang (HME) (index 0-100)	80	81	79	81	85
Arbetsrelaterad utmattning (index 0-100)			46	46	30

Indikatorer	2021	2022	2023	Etappmål 2023	Målvärde 2030
Målkvalitet (index 0-100)	69	70	72	71	80

Nämndens uppdrag till förvaltning	Status	Kommentar
Förskolenämnden ger barn- och utbildningsförvaltningen i uppdrag att utreda möjligheterna till att införa titeln specialistbarnskötare	 Blir klart i år	Arbetet med kravprofil och lönevärdering pågår.
Förskolenämnden ger barn- och utbildningsförvaltningen i uppdrag att se över andelen medarbetare per chef inom de kommunala förskolorna	 Blir klart i år	Förändringen genomfördes i samband med den nya organisationen som gäller från den 1 augusti 2023.
Förskolenämnden ger barn- och utbildningsförvaltningen i uppdrag att planera för att personal gratis ska äta pedagogisk lunch	 Blir klart i år	Planeras hösten 2023 för genomförande vårterminen 2024.
Förskolenämnden ger barn- och utbildningsförvaltningen i uppdrag att prioritera ett strukturerat och metodiskt arbete för att minska den arbetsrelaterade utmattningen bland pedagogisk personal.	 Blir klart i år	Arbetet pågår tillsammans med fackliga representanter samt HR avdelningen. Samtliga förskoleområden har analyserat OSA samt tagit fram lokala handlingsplaner.

Effektivitetsarbete

Under år 2021 och 2022 påbörjades nedanstående omställningsarbete:

- Effektiv samt minskad administration och icke pedagogisk stödverksamhet, både på central förvaltning och i egen regi
- Effektivt lokalutnyttjande

Effektiveringsarbetet blir särskilt viktigt när barnantalet minskar och därmed de volymbaserade budgetramarna.

Under 2022 reducerades antalet chefer och även centralt placerad personal med icke-pedagogiska uppgifter. Detta förändringsarbete har fortsatt under 2023. Det har bland annat gjort det möjligt att öka ersättningen till förskolorna trots att kommunfullmäktige inte givit någon kompensation för löpande pris- och löneökningar.

Under innevarande år har förskolan genomfört en organisationsförändring med minskat antal medarbetare per chef till mellan 25-35 medarbetare. Den nya organisationen infördes från den 1 augusti och syftar till förbättrad arbetsmiljö för medarbetare och chefer och att skapa likvärdiga förutsättningar mellan förskolorna.

Under hösten startas försöksverksamhet avseende sammanhållen måltidsfunktion och sammanhållen funktion för administration, lokalstöd och vaktmästeri. Verksamheten inrättas i syfte att åstadkomma såväl ekonomisk som kvalitetsmässig effektivisering. Samtidigt pågår en utredning om en samlad funktion för kost- och måltidsbespisning för Huddinges samtliga kommunala enheter.

Åtgärderna under 2023 beräknas innebära smärre minskningar av antalet anställda icke-pedagogisk personal. I stället ska åtgärderna leda till en ökad effektivitet i bemärkelsen bättre verksamhet genom höjd kompetens i administrativa och ekonomiska frågor, bättre service till rektorerna och därmed ökade möjligheter för rektorer och medarbetare i barngrupperna att ägna sig åt den pedagogiska verksamheten.

Parallellt med de personella och organisatoriska förändringarna fortsätter arbetet med digitalisering enligt kommunens styr- och samverkansmodell. Idag präglas de administrativa processerna av en hög grad av tidskrävande analog blanketthantering, till exempel vid intagning och placering av barn, hantering av ersättning till förskolor utanför kommunen samt insamling av uppgifter från vårdnadshavare. Ökad digitaliseringstakt är därför en viktig förutsättning för nämndens fortsatta effektiviseringsarbete där inriktningen är mer effektiva processer och förenklad administration för såväl invånare som personal.

Förskolenämnden arbetar med ett effektivt lokalutnyttjande genom att kontinuerligt se över lokalbehoven och möjligheter att samnyttja lokaler, anpassa verksamheter och avveckla förskolor.

Ekonomi

Driftsredovisning

Ekonomiska förutsättningar 2023

Kommunfullmäktige fattade i december 2022 beslut om nämndernas budgetramar 2023. Förskolenämndens budgetram uppgick till 912,7 miljoner kronor och var enligt befolkningsprognosen baserad på att 6 637 barn skulle vara inskrivna i förskolan och pedagogisk omsorg vilket är en minskning om 46 barn jämfört med föregående år.

Utgångspunkten för årets budget var föregående års budgetram. Nedan satsningar fortlöper även 2023:

- Fler förskollärare och mindre barngrupper om +21,5 miljoner kronor
- Pedagogisk satsning på förste förskollärare med inriktning neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) om +4,5 miljoner kronor

Utöver dessa tillkom följande justeringar:

- Ökade hyreskostnader om +1,4 miljoner kronor
- Minskade volymer -4,7 miljoner kronor
- Utökad satsning avseende fler förskollärare och fler förste förskollärare om +7,7 miljoner kronor
- Höjt personalomkostnadspålägg om +24,1 miljoner kronor främst till följd av högre pensionskostnader
- Effekthemtagning till följd av samordnad städupphandling om -7,2 miljoner kronor
- I ramen ingår ingen uppräknig för ökade löner och priser

Den totala ramen för förskolenämnden är 912,7 miljoner kronor. För eventuellt ytterligare tillkommande kostnader för hyror under året finns reserverade medel i kommunstyrelsens medelreserv.

Periodens resultat januari till augusti

Förskolenämnden redovisar för perioden en avvikelse på +2,9 miljoner kronor (avvikelse på 0,5 procent av nämndens budget).

Central förvaltning redovisar för perioden en avvikelse på +18,5 miljoner kronor. Avvikelsen beror i huvudsak på lägre volymer, nämnden har 128 färre barn än budgeterat, vilket innebär mindre utbetalningar av förskolepeng till samtliga regier. Volymavvikelsen uppgår till 13 miljoner kronor. Nämnden har haft lägre lokalkostnader än budgeterat på 1,2 miljoner kronor samt att satsningen på ökad lärartäthet och förste förskollärare redovisar en avvikelse på +2,0 miljoner kronor.

Egen regi redovisar en avvikelse för perioden på -15,6 miljoner kronor. I övergången till nytt städavtal i kommunen har enheterna haft kostnader både för de nya städtjänsterna och för personalkostnader för städare och det har medfört ökade kostnader på 6,2 miljoner kronor som inte budgeterats för. Löneökningar utöver budget gällande anställda som tillhör kommunal uppgår för perioden till 2,7 miljoner kronor. Rensat för de icke budgeterade poster på 8,9 miljoner kronor redovisar egen regi ett underskott för perioden på 6,7 miljoner kronor. Antalet inskrivna barn i verksamheten är färre än budgeterat och avvikelsen uppgår till -6,0 miljoner kronor. Underskottet beror på för höga personalkostnader och som inte matchar intäkten eller den utbetalda ersättningen för barnen.

	utfall jan-aug 2022	budget jan-aug 2023	utfall jan-aug 2023	Avvik budget
Kommunala förskolor	4 478	4 441	4 365	-76
Kommunal specialförskola Sländan	6	5	5	0
Fristående förskolor	1 902	1 931	1 919	-12
Fristående pedagogisk omsorg	162	166	139	-27
Interkommunala förskolor och pedagogisk omsorg	255	252	239	-13
Summa	6 803	6 795	6 667	-128

Förskolenämnden redovisade för samma period föregående år en positiv avvikelse på +25 751 tkr, varav förskolor i egen regi har en positiv avvikelse på +15 331 tkr. Den positiva avvikelsen bestod främst av högre

intäkter för barnomsorgsavgifter från vårdnadshavare än budgeterat samt ersättning för sjuklönekostnader motsvarande 10,5 miljoner kronor.

Helårsprognos per augusti

Helårsprognosen visar för förskolenämnden en avvikelse mot budget på +5,0 miljoner kronor om man inte tar hänsyn till de ökade städkostnaderna på 10,0 miljoner kronor som uppstått till följd av det nya städavtalet. Inklusive de ej budgeterade städkostnaderna uppgår nämndens underskott till -5,0 miljoner kronor (avvikelse 0,5 procent av nämndens budget). Nämndens underskott kan täckas av förskolenämndens eget kapital som består av tidigare års redovisade överskott.

Central förvaltning prognostiserar en avvikelse på +18,2 miljoner kronor vid årets slut. Avvikelsen beror i huvudsak på lägre volymer, nämnden har 94 färre barn än budgeterat, vilket innebär mindre utbetalningar av förskolepeng till samtliga regier. Volymavvikelsen uppgår till 10 miljoner kronor. Nämndens lokalkostnader är lägre än budgeterat och avvikelsen uppgår till 1,9 miljoner kronor samt att satsningen på ökad lärartäthet och förste förskollärare redovisar en avvikelse på +1,4 miljoner kronor.

Egen regi prognostiserar en avvikelse på -23,2 miljoner kronor. I och med kommunens nya städavtal beräknas de extra städkostnaderna uppgå till 10,0 miljoner kronor. Löneökningarna utöver budget gällande anställda som tillhör kommunal kommer på helåret beräknas uppgå till 5,3 miljoner kronor. Rensat för de icke budgeterade kostnaderna på 15,3 miljoner kronor prognostiserar egen regi ett underskott på -7,9 miljoner kronor. Underskottet beror på att egen regi har höga personalkostnader och som inte matchar de intäkter de fått eller den utbetalda ersättningen för barnen.

	Helår utfall jan-aug + prognos sep-dec	Helår budget	Avvikelse
Kommunal förskola 1-5 år	4 292	4 349	-56
Fristående förskola 1-5 år	1 881	1 896	-15
Interkommunal förskola/familjedaghem 1-5 år	232	239	-7
Totalt förskola	6 405	6 484	-78
Fristående familjedaghem 1-5 år	138	154	-16
Totalt familjedaghem	138	154	-16
Totalt antal barn	6 543	6 637	-94

Resultaträkning

Resultaträkning (tkr)	Budget helår	Prognos helår	Avvikelse helår	Budget jan- aug	Utfall jan- aug	Avvikelse jan-aug	Utfall jan-aug föregående år
Verksamhetens intäkter	732 381	734 946	2 565	497 534	494 716	-2 818	496 327
Personal	-549 906	-557 554	-7 648	-373 872	-374 360	-488	-346 479
Lokaler	-100 346	-97 067	3 279	-66 873	-66 040	833	-64 322
Bidrag kostnader							
Köp av verksamhet	-372 420	-370 339	2 080	-254 201	-249 968	4 233	-245 735
Övrigt	-622 444	-627 720	-5 276	-423 683	-422 590	1 092	-413 328
Verksamhetens kostnader	-1 645 115	-1 652 681	-7 565	-1 118 629	-1 112 958	5 671	-1 069 864
Årets resultat	-912 735	-917 735	-5 000	-621 095	-618 242	2 853	-573 537

Ekonomi, drift (per verksamhet)

Helår				Perioden jan-aug			Perioden föregående år
Verksamhet, tkr	Budget	Prognos D2	Avvikelse	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall
Politisk verksamhet	-1 011	-1 186	-175	-674	-771	-97	-648
Öppen förskola	-6 977	-6 733	244	-4 679	-4 560	119	-4 257
Förskola	-881 666	-889 740	-8 074	-599 194	-598 958	235	-554 300
Pedagogisk omsorg	-23 081	-20 009	3 072	-16 549	-13 852	2 697	-14 250

Helår				Perioden jan-aug		Perioden föregående år	
Fritidshem	-11	-11		-11	-11	-111	
Förskoleklass	-17	-17		-17	-17	-13	
Grundskola	-121	-121		-138	-138	-235	
Anpassad grundskola	-4	-4		-4	-4	-13	
Miljö- och hälsoskydd	-13	-13		-20	-20	0	
Barn & ungdomsvård	43	43		43	43	0	
Gemensamma verksamheter	56	56		74	74	0	
Resultat	-912 735	-917 735	-5 000	-621 095	-618 215	2 880	-573 826

Nämndens avvikelse för perioden uppgår till + 2,9 mnkr och stor del av överskottet finns inom pedagogisk omsorg.

Helårsprognosen indikerar att nämnden vid årets slut kommer att redovisa ett underskott om -5,0 mnkr. Underskottet finns i förskoleverksamheten och beräknas uppgå till -8,1 mnkr.

Nettokostnadsutveckling

Faktorer som påverkar nettokostnadsutvecklingen är bland annat volymutvecklingen (antal inskrivna barn), kostnadsutvecklingen i egen regi (över eller underskott), budgettilldelning (oförändrad eller höjd peng), lokalkostnadernas utveckling samt politiska satsningar. Jämförelser bakåt i tiden för åren 2021-2022 försvåras ytterligare av att de är starkt påverkade av pandemin.

Nettokostnadsutveckling, tkr	januari-augusti 2021	januari-augusti 2022	januari-augusti 2023
Nämnd- & Styrelseverksamhet	615	648	771
Pedagogisk verksamhet: förskola, öppen fsk och pedagogisk omsorg	565 438	573 178	617 444
Summa	566 053	573 826	618 215
		1,4 %	7,7 %

Nämndens nettokostnader ökade mellan 2021 och 2022 med 1,4 procent och mellan 2022 och 2023 med 7,7 procent totalt för alla verksamheter. Förklaringar till nettokostnadsökningen beskrivs under respektive verksamhet.

Politisk verksamhet

Nettokostnadsutveckling, tkr	januari-augusti 2021	januari-augusti 2022	januari-augusti 2023
Nämnd- & Styrelseverksamhet	615	648	771
		5,4 %	19,0 %

Politisk verksamhet består främst av arvoden till nämndens ledamöter. Arvodena har räknats upp med 2 procent i budget och för perioden 2023 är kostnaden högre än budgeterat. Mellan 2022 och 2023 har nettokostnaden ökat med 19,0 procent.

Öppen förskola

Nettokostnadsutveckling, tkr	januari-augusti 2021	januari-augusti 2022	januari-augusti 2023
Öppen förskola	6 429	4 257	4 560
		-33,8 %	7,1 %

Nämndens nettokostnader minskade med 33,8 procent mellan 2021 och 2022. En omorganisation genomfördes och medförde en effektivisering av en chefstjänst och en administratörtjänst.

Kostnadsökningen mellan 2022 och 2023 förklaras av att personalkostnaderna är något högre till följd av höjt PO-pålägg. 2022 fick öppna förskolan ett statlig bidrag som inte har fallit ut och ger då en högre nettokostnad.

Förskola

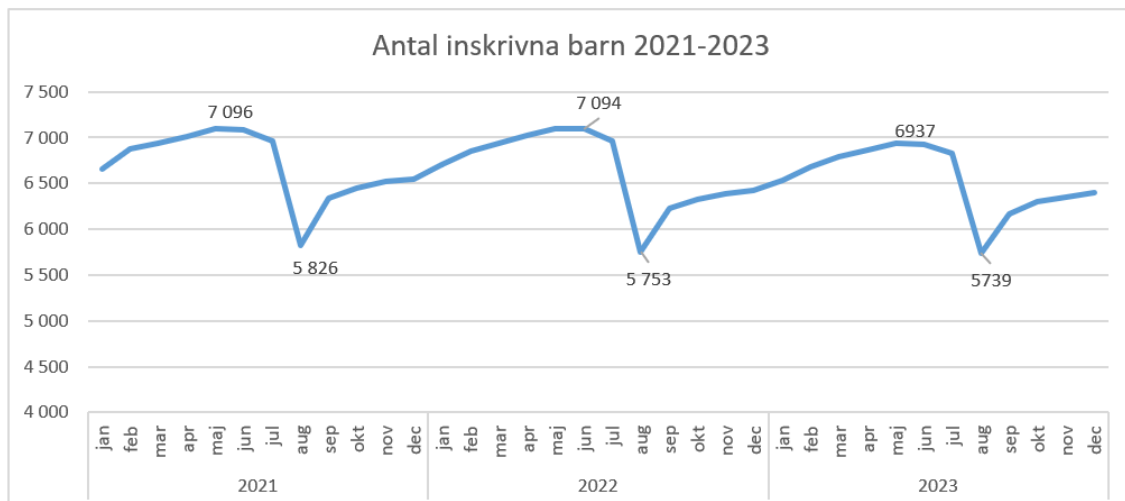
Nettokostnadsutveckling, tkr	januari-augusti 2021	januari-augusti 2022	januari-augusti 2023
Förskola	557 304	554 300	598 958
		-0,5 %	8,1 %

Nämndens nettokostnader sjönk mellan 2021 och 2022 med 0,5 procent. Volymerna var för perioden något lägre än tidigare och medförde en kostnadsminskning på 0,8 procent. Det som hade störst påverkan på kostnadsutvecklingen 2022 är den politiska satsningen på ökad lärartäthet och motsvarade en ökning med 3,3 procent. Även de externa statsbidragen ökade med 1,6 procent vilket medförde att enheterna kunde satsa på att förbättra de pedagogiska miljöerna till en kostnadsökning på 1,2 procent.

Nämndens nettokostnader mellan 2022 och 2023 ökade med 8,1 procent. Nämnden har fått lägre externa intäkter då ersättningen för sjuklönekostnader kopplat till pandemin inte längre betalas ut, vilket motsvarar en sänkning på -1,5 procent. Den politiska satsningen för ökad lärartäthet fortgår och har även utökats och bidrar till en kostnadsökning på 3,4 procent för perioden. Totalt sett fortsätter volymerna att sjunka med -2,5 procent. Personalkostnaderna ökade relativt mycket och ökningen uppgår till 6,9 procent för perioden. Nämnden har fått kompensation i ram för ett högre PO-pålägg vilket bidrar till en kostnadsökning på 2,8 procent. Enheterna har haft dubbla kostnader för städ i och med att kommunen gick över till att upphandla och köpa städtjänster från externa leverantörer. De dubbla städkostnaderna medför en kostnadsökning på 0,8 procent. Löneökningen utöver budget på 2,1 procent för anställda som tillhör kommunal medförde en kostnadsökning på 0,6 procent. Resterande kostnadsökning beror på att enheterna har för höga personalkostnader i förhållande till hur många barn de har och den ersättning de erhåller för antalet barn.

Volymutveckling förskola

	utfall jan-aug 2021	utfall jan-aug 2022	utfall jan-aug 2023
Kommunala förskolor	4 512	4 478	4 365
Kommunal specialförskola Sländan	6	6	5
Fristående förskolor	1 883	1 902	1 919
Fristående pedagogisk omsorg	176	162	139
Interkommunala förskolor och pedagogisk omsorg	232	255	239
Summa	6 809	6 803	6 667
Avvikelse		-7	-136

Pedagogisk omsorg

Nettokostnadsutveckling, tkr	januari-augusti 2021	januari-augusti 2022	januari-augusti 2023
Pedagogisk omsorg	1 705	14 250	13 852
		736,0 %	-2,8 %

I samband med byte av ekonomimodell upptäcktes att stora delar av kostnaderna för köp av verksamhet hamnat på förskolan, varför jämförelser bakåt inte kan redovisas.

I pedagogisk omsorg sjönk volymerna för perioden med 9,5 procent samtidigt som externa bidrag sjönk med

7,0 procent. Den totala nettokostnadsutvecklingen mellan år 2022 och 2023 sjönk med - 2,8 procent.

Volymutveckling pedagogisk omsorg

	utfall jan-aug 2021	utfall jan-aug 2022	utfall jan-aug 2023
Fristående pedagogisk omsorg	176	162	139
Interkommunala förskolor och pedagogisk omsorg	232	255	239
Avvikelse		9	-40

Särskilda satsningar

Satsning	Budget	Utfall perioden	Prognos helår
Fler förskollärare och mindre barngrupper, 2022-2023 egen regi	19,6 mnkr	11,0 mnkr	17,7 mnkr
Fler förskollärare och mindre barngrupper, 2022-2023 annan regi	9,6 mnkr	6,4 mnkr	9,6 mnkr
Förste förskollärare med inriktning NPF egen regi	3,0 mnkr	2,6 mnkr	3,0 mnkr
Förste förskollärare med inriktning NPF annan regi	1,7 mnkr	1,0 mnkr	1,7 mnkr
Tidigareläggning av strukturplan, lokalresursplan	0,2 mnkr	0	0,2 mnkr

Förskolenämnden har tilldelats medel i budgeten för fler förskollärare och mindre barngrupper om 29,2 miljoner kronor för samtliga regier. Egen regis budgeterade andel uppgår till runt 19,6 miljoner kronor vilket gör det möjligt att de 21 nya förskollärare som tillsattes under förra året kan fortsätta sitt arbete samt att ytterligare 7 förskollärare kan anställas 2023. Dessa 7 förskollärare har anställts först under våren och ger ett överskott jämfört budget på 2,0 miljoner kronor vid årets slut.

Prognosen är att satsningen för förskollärare med inriktning neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) om 4,7 miljoner kronor för samtliga regier kommer att användas. Egen regis budgeterade andel uppgår till 3 miljoner kronor och möjliggör att de 10 förste förskollärare som tillsattes under förra året fortsätter sitt arbete samt att arbetet med att höja kompetensen kring NPF fortgår. Avvikelsen för perioden uppgår till - 0,6 miljoner kronor och beror på felkonteringar som kommer rättas i Heroma.

Förskolenämnden kommer att påbörja arbetet 2023 med att ta fram strukturplaner för Huddinges områden. Medlen kommer att användas till konsulter som ska hjälpa till att ta fram underlag.

Extern finansiering

Extern finansiering	Bidrag (tkr)	Kostnad (tkr)	Netto	Inräknat i budget	Nämndmål
Maxtaxa	21 297	21297	0	21 297	Barn utmanas och utvecklas i en verksamhet med hög kvalitet
Kvalitethöjande åtgärder, pott 1	26 578	26 578	0	26 578	Barn utmanas och utvecklas i en verksamhet med hög kvalitet
Kvalitethöjande åtgärder, pott 2	10 635	10 635	0	0	Barn utmanas och utvecklas i en verksamhet med hög kvalitet
Lärarlyftet	1 910	1 910	0	1 910	Barn utmanas och utvecklas i en verksamhet med hög kvalitet
Statligt bidrag från arbetsförmedling	590	590	0	590	Barn utmanas och utvecklas i en verksamhet med hög kvalitet

Extern finansiering	Bidrag (tkr)	Kostnad (tkr)	Netto	Inräknat i budget	Nämndmål
Omsorg på obekväm tid	86	86	0	0	Barn utmanas och utvecklas i en verksamhet med hög kvalitet
Specialpedagogik för lärande läsår 23/24	71	71	0	0	Barn utmanas och utvecklas i en verksamhet med hög kvalitet
Summa	61167	61167	0	50 375	

I ovan tabell redovisas de statsbidrag som förvaltningen planerar att söka och de preliminära bidragsramarna som budgeterats för.

Bidragen avseende Kvalitetshöjande åtgärder pott 1 inom förskolan samt Maxtaxa budgeterades som en del av förskolepengen och bidrar till bibehållen/utökad personal samt mindre barngrupper.

Skolverket har meddelat att de kommer att fördela ut ca 10,6 miljoner kronor, kvalitetshöjande åtgärder pott 2, under hösten. Egen regi har prognostiserat för en intäkt ca 7 miljoner kronor .

Statsbidrag för Lärarlönelyftet ska gå till höjda löner för särskilt kvalificerade förskollärare och bidrar till att behålla kompetent personal.

Statliga bidrag från arbetsförmedlingen avser ersättning i form av lönebidrag med syfte att få fler personer till jobb. Detta medför utöver att få fler personer i arbete även extra resurser och stöd i verksamheten.

Statsbidraget omsorg på obekväm arbetstid ska gå till att täcka kostnader för att barn som behöver få omsorg under kvällar, nätter och helger.

Statsbidraget för specialpedagogik för lärande ska användas som ersättning för den tid som speciallärare och specialpedagoger handleder sina kollegor i kompetensutvecklingsinsatsen Specialpedagogik för lärande.

Investeringar

Förskolenämnden har beviljats 6,7 miljoner kronor i investeringsbudget och budgetmedlen kommer användas till reinvesteringar i förskolornas lokaler och utemiljöer. Inga större nybyggnationer kommer att genomföras under 2023.

I följande tabell redogörs för utfall och avvikelser per augusti samt prognos för helåret i relation till fastställd budget för investeringar.

Belopp i tkr	Helår			Perioden		
	Budget	Prognos Delår 2	Avvikelse	Budget jan-aug	Utfall jan-aug	Avvikelse
Återanskaffning av möbler och andra inventarier	4 200	1 500	2 700	2 800	863	1 937
Accesspunkter	500	0	0	333	0	333
Ny och återanskaffning	2 000	500	1 500	1 333	0	1 333
Summa investeringar	6 700	2 000	4 700	4 467	863	3 604

Enheterna har för perioden investerat i möbler till förskolorna samt i mindre anpassningar av utemiljön såsom uppsättning av vind- och solskydd. Av periodens budget på 4,5 mnkr har enheterna använt 0,9 mnkr vilket ger en avvikelse på +3,6 mnkr.

I delår 2 prognostiserar enheterna att använda 2 mnkr av investeringsbudgeten vilket ger en avvikelse på +4,7 mnkr på helåret. Nya rutiner är på gång kring hur beställningar gällande mindre verksamhetsanpassningar ska gå till och det är en förklaring till varför investeringsbudgeten inte kommer att användas fullt ut.

Lokaler

Nämndens lokalkostnader består främst av hyreskostnader med även av övriga driftskostnader samt avskrivning och ränta. Verksamhetsanpassningar i befintliga lokaler kan behöva genomföras under året, vilket kan medföra ett hyrestillägg och en avvikelse mot budget.

I helårsprognosen per augusti redovisar förskolenämnden en avvikelse på + 1,7 mnkr jämfört med budget för lokalkostnader. Avvikelsen beror främst på att Fjällbackens paviljong har avetablerats och hyreskostnaden kommer att upphöra tidigare än beräknat.

Väsentliga personalförhållanden

Anställda

	augusti 2022	augusti 2023	Skillnad
Antal anställda	1 095	1 077	-18

Antalet anställda per augusti var mindre i jämförelse med föregående år. Nämnden har satsat på fler pedagoger samtidigt som antalet anställda inom andra personalkategorier har minskat. Under året har en upphandling av städ skett, vilket även har bidragit till ett minskat antalet medarbetare.

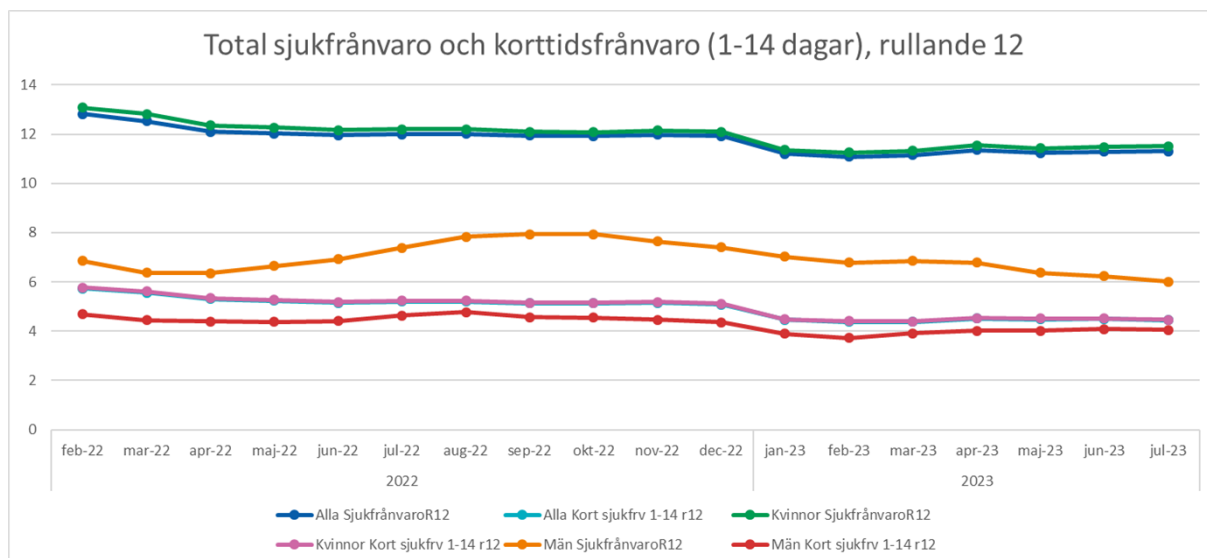
Sjukfrånvaro

Nedan redovisas diagram med total sjukfrånvaro och korttidssjukfrånvaro rullande 12 månader, det vill säga genomsnitt av sjukfrånvaron de senaste 12 månaderna, samt sjukfrånvaro (korttids- respektive total) per månad.

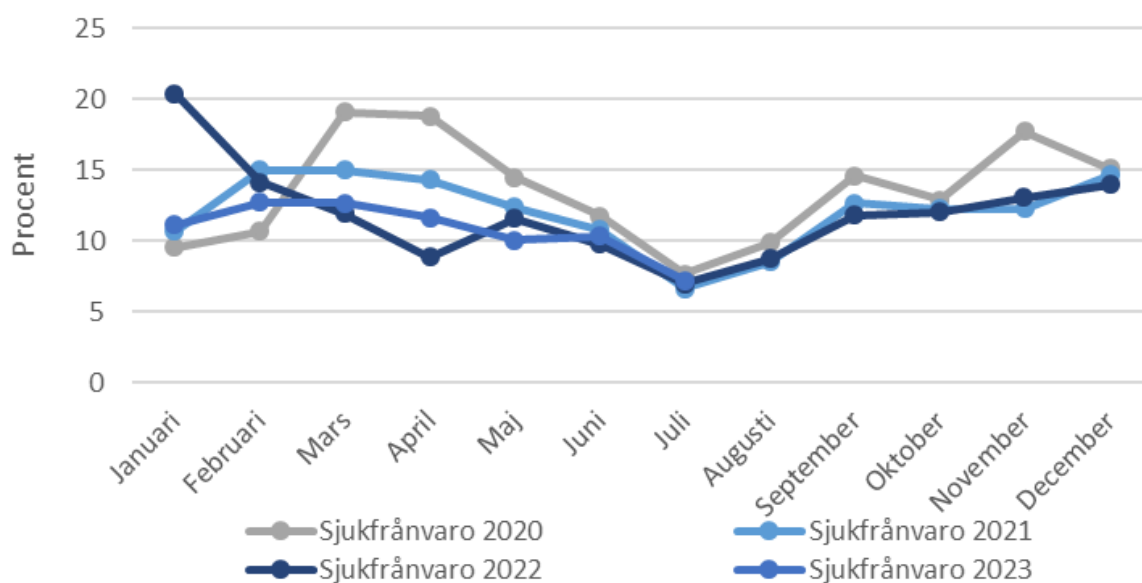
Sjukfrånvaron mätt som årstakt rullande 12 månader för perioden juli 2022 till och med juli 2023 har minskat sedan motsvarande period för föregående år. Sjukfrånvaron på totalen för perioden uppmäts till 11,2 procent. För perioden juli 2021 till och med juli 2022 var den totala sjukfrånvaron 12,0 procent.

Den totala sjukfrånvaron var per juli 2023 7,23 procent, vilket är något högre sedan förra årets mätning på 6,99 procent. Kort sjukfrånvaro (1-14 dagar) var per juli 2023 1,28 procent, vilket är en minskning sedan förra årets utfall på 1,91 procent. Även den längre sjukfrånvaron (15-90 dagar) per juli 2023 har minskat till 1,34 procent jämfört med föregående års utfall på 1,86 procent.

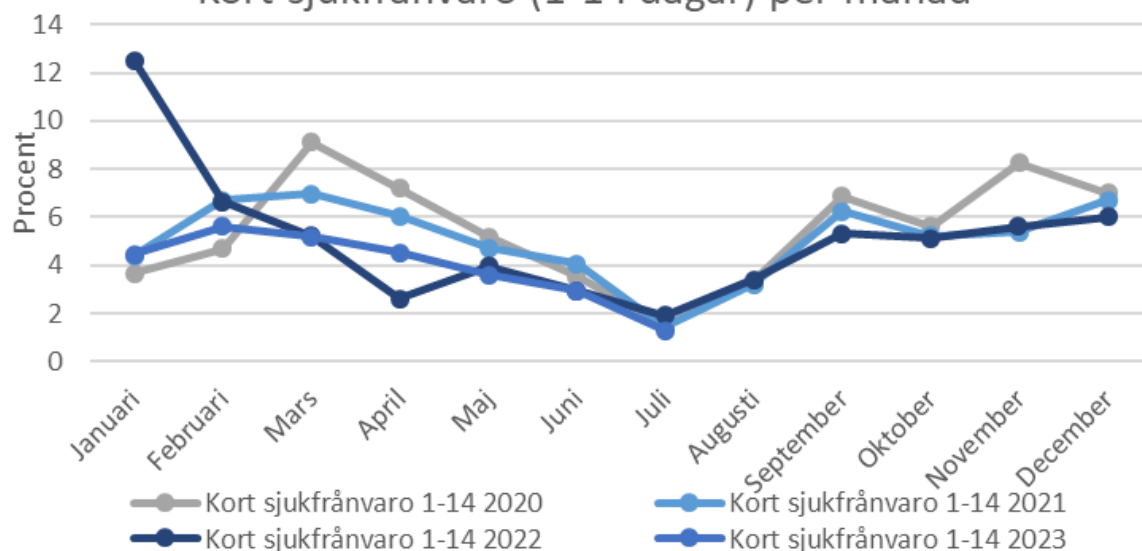
Projektet Riskorienterat arbetssätt (ROA) har utvärderats och erfarenhetsutbyten har skett mellan förvaltningar och med stöd av Sveriges kommuner och regioner. Uppföljning och utvärdering efter genomförd enkät är kommer att genomföras under hösten för konsulter som arbetat i arbetsgruppen kring ROA. Därefter kommer kommunstyrelsens förvaltning att fatta beslut om kommunens vidare arbete. Förvaltningen har tagit lärdomar från projektet, som används i det fortsatta arbetet med systematiskt arbetsmiljöarbete och ambitionen att aktivt förebygga och minska sjukfrånvaron på barn- och utbildningsförvaltningen.

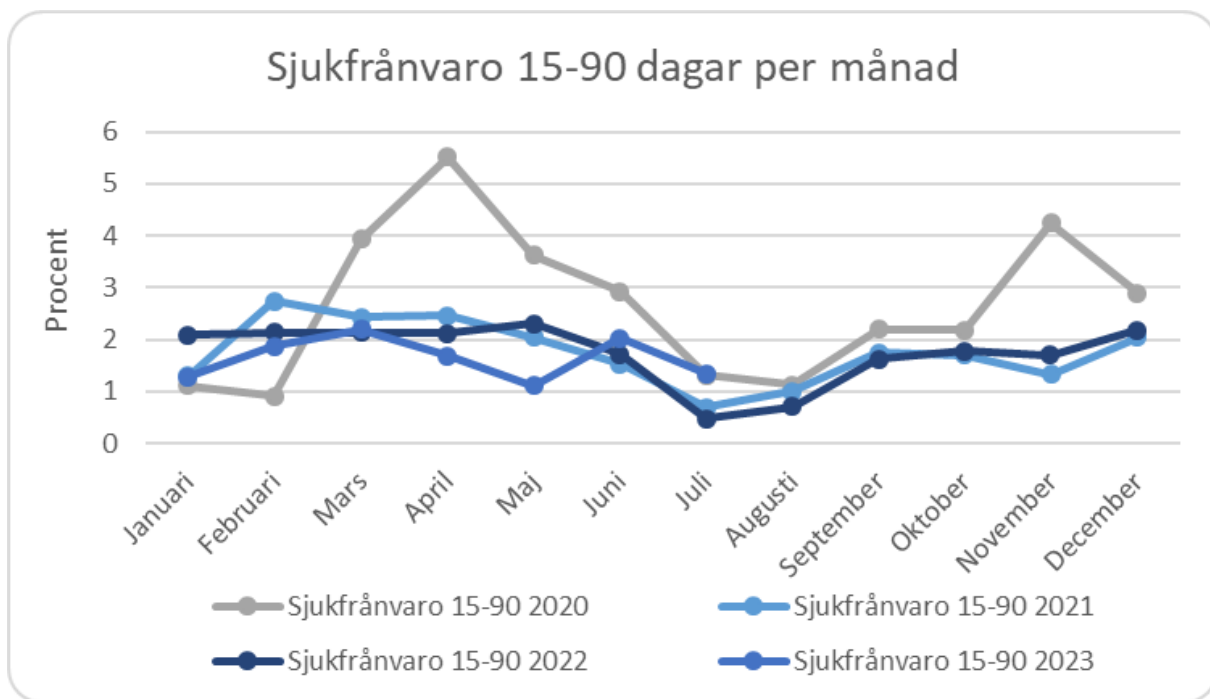

Sjukfrånvaro per månad

Kort sjukfrånvaro (1-14 dagar) per månad

Uppföljning av internkontroll

Kommunövergripande kontroller

Kommunstyrelseförvaltningen har planerat för genomförande av sex kontroller för samtliga nämnder under året. Kontrollerna genomförs inom redovisningsprocessen, upphandlingsprocessen och HR-processen.

Vid delårsrapport per den 31 augusti 2023 har förskolenämnden delgivits resultat av en kontroll gällande redovisning samt två kontroller inom upphandling. Resultatet visar att vissa brister finns inom redovisning där syfte och/eller deltagarförteckning saknades samt att överordnad attest saknades, att direktupphandling genomförs sällan samt att verksamheten har genomfört ett antal köp utanför ramavtal. Förvaltningen planerar för att vidta åtgärder utifrån uppmärksammade brister.

Granskningen i sin helhet visas i kommunstyrelsens verksamhetsberättelse 2023.

Åtgärder för att minska identifierade risker

Mål / process	Risk	Riskåtgärd
Attraktiv Arbetsgivare	Brister i arbetsmiljön för pedagogisk personal	Arbetsmiljökartläggningar Status ● Blir klart i år Arbetsmiljökartläggningar genomförs under hösten.

Mål / process	Risk	Riskåtgärd
	Risk att sjuktal inte minskar för pedagogisk personal	<p>Utöka pedagogisk personal och säkerställa möjligheten att personal kan ta raster och pauser</p> <p>Status</p> <p> Blir klart i år</p> <p>Fler förskollärartjänster tillsätts under året inom ramen för lärarsatsning.</p> <p>Säkerställa möjligheten för personal att ta raster och pauser är en del av det pågående arbetsmiljöarbetet och uppdraget att minska den arbetsrelaterade utmattningen. Arbetet pågår tillsammans med fackliga representanter samt HR avdelningen. Samtliga förskoleområden har analyserat OSA samt tagit fram lokala handlingsplaner.</p>

Åtgärder utifrån rekommendation från revision eller annan extern granskning

Systematiska kontroller

Mål / process	Systematisk kontroll	Status och kommentar
Attraktiv Arbetsgivare	<p>Andel hanterade och åtgärda Kia-anmälningar</p> <p>Varför görs kontrollen? Förvaltningen ska tillse att arbetsskador, tillbud och rehabiliteringsärenden hanteras och åtgärdas skyndsamt. Förvaltningen ska därför kontrollera hur stor andel ärenden i personalsystemet KIA som avslutats under året.</p>	<p> Blir klart i år</p> <p>Antalet rapporterade KIA- anmälningar för perioden för delårsrapporten 2023 var totalt 134 stycken där 61 stycken är klarmarkerade och övriga är under pågående hantering.</p> <p>Antalet rapporterade KIA-anmälningar för perioden för delårsrapporten 2022 var totalt 170 stycken där 169 stycken var klarmarkerade under perioden.</p> <p>Antalet rapporterade anmälningar har minskat för perioden 2023 och verksamheterna arbetar kontinuerligt med att åtgärda och klarmarkera rapporterade händelser i KIA som del av det systematiska arbetsmiljöarbetet.</p> <p>Verksamheterna arbetar aktivt med att medarbetare ska rapportera in händelser för att ges rätt stöd genom försäkringar samt att åtgärder behöver kopplas på och rutiner sättas in för att förbättra arbetsmiljöarbetet i verksamheterna.</p> <p>Under 2022 härstammade ett flertal anmälningar från pandemin vilket har minskar i omfattning under 2023.</p>

Mål / process	Systematisk kontroll	Status och kommentar
Bra att leva och bo	<p>Kontrollera andel kränkningsärenden mot barn som anmälts, hanterats och åtgärdats på korrekt sätt</p> <p>Varför görs kontrollen? Förvaltningen bedömer att det är relevant att kontrollera hur många kränkningsärenden mot barn som anmälts, hanterats och åtgärdats under året samt att de hanterats på rätt sätt.</p>	<p> Blir klart i år</p> <p>Antal kränkningsärenden/incidentrapporter Under perioden 1 januari - 31 augusti har 61 incidenter inom förskolan rapporterats. I resultatet går att utläsa att flertalet av de inrapporterade incidenterna sker mellan barn-barn i den fria leken samt vid övergångar. I incidentrapporteringen är det vissa förskoleområden som utmärker sig genom att det inte finns några anmälda incidenter rapporterade. Detta behöver inte betyda att det inte skett incidenter utan kan tyda på att det finns en okunskap i arbetslagen om hur incidenter ska rapporteras i systemen. Samtliga ledningsgrupper i Huddinges förskoleområden har under våren 2023 fått en genomgång av strukturstödet e-tjänster. Genomgång av, och arbete med förskolans utveckling av det systematiska kvalitetsarbetet, SKA fortsätter med olika insatser under läsåret 2023/2024.</p> <p>Arbete mot kränkande behandling i förskolan Av skollagen och diskrimineringslagen framgår vikten av att huvudmannen har utvecklade rutiner för hur misstanke om kränkande behandling, diskriminering och trakasserier ska hanteras inom verksamheten. Barn- och utbildningsförvaltningen i Huddinge har i samarbete med kommunstyrelsens förvaltning utvecklat ett digitalt strukturstöd för arbetet. Förvaltningen följer kontinuerligt upp ärenden i det digitala strukturstödet och återkopplar till verksamheterna i såväl enskilda individärenden som genom utbildningsinsatser rörande lagstiftning, uppdrag och konkret arbete. Uppföljning av det konkreta arbetet sker inom följande områden som är desamma som Skolinspektionen följer upp:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Anmälningsskyldigheten Enligt 6 kap. 10 § skollagen är en lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. • Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. Rektor ansvarar för att arbetet mot kränkande behandling äger rum på varje förskola. Förvaltningen följer upp att följande områden dokumenteras i utredningarna: <ul style="list-style-type: none"> • Individuella samtal med barn (barnets röst, barnkonventionen). • Att andra närvarande hörs, vittnen. • Att vårdnadshavare kontaktas • Att åtgärder sätts in och följs upp • Uppföljningssamtal med det utsatta barnet innan utredning avslutas <p>Årliga planer mot kränkande behandling Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan mot kränkande behandling för varje verksamhet i enlighet med 6 kapitlet 8 § skollagen. Förvaltningen har tagit fram en mall för planarbetet och genomför även utbildning och stöd på området. Alla förskolor ska ha giltiga planer mot kränkande behandling. Planerna bygger på en kartläggning av den egna verksamhetens behov. Varje förskolas plan ska innehålla aktiva åtgärder som är såväl främjande, förebyggande som åtgärdande.</p>

